

KOVAL' B. F., CHALIY K. O. Adaptation of principles of informative design at development of electronic educational content on medical physics.

In the article grounded expedience of adaptation of principles of informative design at forming and semantic filling of electronic educational content on medical physics. It is rotined that providing of yuzabiliti (comforts of the use) in relation to educational informative resources foresees special structurezation of material, optimization of forms of presentation of information and careful going near planning of man-machine interface.

Keywords: *electronic educational content, medical physics, informative design, yuzabiliti.*

УДК 372.881

Колесник К. В.

ЛІНГВОДИДАКТИЧНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ НОВОГРЕЦЬКОЇ МОВИ

У статті подано модель формування лінгвокультурологічної компетентності учнів основної школи у процесі навчання новогрецької мови, описано її структуру та компоненти, необхідні для підвищення ефективності навчального процесу. Проаналізовано різні підходи до інтерпретації сутності, змісту, структури поняття “лінгвокультурологічна компетентність”, розкрито психологічні, психолінгвістичні й лінгводидактичні засади формування лінгвокультурологічної компетентності учнів 5–6-х класів. В основу створення комплексу вправ і завдань було покладено критерій спрямованості вправи на сприймання та відтворення інформації. За цим критерієм визначено рецептивні, репродуктивні та продуктивні вправи. Виокремлено такі критерії відбору текстів культурологічного спрямування: соціокультурна орієнтованість; урахування мовного мінімуму; установалення обсягу матеріалу; тематичність; інформативність; інтеркультурна спрямованість. Цілеспрямована робота з лексичними одиницями, які мають національно-культурний компонент семантики; словами, що позначають культурно-ціннісні поняття, сприяла формуванню в учнів експериментальних класів стійкого інтересу до вивчення новогрецької мови і культури, викликала бажання використовувати здобуті знання для досягнення виразності й зрозумілості під час створення власних висловлень.

Ключові слова: *лінгводидактична модель, лінгвокультурологічна компетентність, процес навчання новогрецької мови.*

Сучасна концепція мовної освіти пропонує вивчення мови як відображення соціокультурної реальності, як феномену культури [1, с. 3]. Серед підходів культурологічного спрямування до навчання мови заслуговує на увагу лінгвокультурологічний підхід, що передбачає навчання мови у зв'язку з культурою народу. Використання цього підходу визначається перш за все необхідністю ефективною реалізації змісту соціокультурної лінії навчання, яка представлена у Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти. У цьому зв'язку супровідною метою навчання новогрецької мови є формування лінгвокультурологічної компетентності учнів загальноосвітніх навчальних закладів України.

Огляд науково-методичної літератури засвідчив, що формуванню лінгвокультурологічної компетентності на сучасному етапі навчання мов, не відводиться належного значення. Теоретичні й прикладні аспекти цього питання не набули достатнього висвітлення, не визначено зміст, методи, прийоми, що мають лінгвокультурологічне спрямування.

Нами було проведено констатувальний експеримент, під час якого встановлено протиріччя між необхідністю формування лінгвокультурологічної компетентності учнів загальноосвітніх навчальних закладів у процесі навчання новогрецької мови і відсутністю спеціальної методики для реалізації цієї мети на практичних заняттях з новогрецької мови [2, с. 57-61]. З'ясовано, що під час вивчення новогрецької мови процес формування лінгвокультурологічної компетентності не набув послідовної реалізації саме через недостатню розробленість змістової сторони й методичного забезпечення, які б відображали теоретичні та практичні аспекти досліджуваної проблеми, пропонували б конкретну технологію, яка б мала на меті формування лінгвокультурологічної компетентності учнів.

Вирішенню цієї проблеми допомогло б створення ефективної лінгводидактичної моделі навчального процесу. Отже, **мета статті** полягає в обґрунтуванні лінгводидактичної моделі формування лінгвокультурологічної компетентності учнів у процесі навчання новогрецької мови.

У працях В. Масальського, Л. Федоренко, Н. Шанського, О. Леонтьєва, М. Скаткіна, С. Шатілова та ін. розглядаються принципи навчання, що є основоположними для побудови системи навчання мови. Питанню методів навчання присвячені наукові праці В. Паламарчук, С. Бондар, М. Скаткін, І. Лернер, В. Капінос, М. Б. Успенський.

Об'єктом педагогічної практики є процес формування лінгвокультурологічної компетентності учнів у процесі навчання новогрецької мови, а загальна мета створеної моделі передбачає розвиток когнітивних, аналітико-оцінювальних й творчих умінь учнів у процесі навчання новогрецької мови (див. схему 1).

З огляду на мету навчання – формування лінгвокультурологічної компетентності учнів у процесі навчання новогрецької мови, необхідним є врахування лінгвокультурологічного й комунікативного підходів. Лінгвокультурологічний підхід ґрунтується на ідеї взаємопов'язаного вивчення мови і культури, тобто при навчанні мови дає можливість інтерпретувати мовну семантику як результат культурного досвіду [3, с. 138]. Комунікативний підхід зорієнтований на те, що сам процес оволодіння мовою має бути своєрідною моделлю процесу спілкування. Головне ж у комунікативному навчанні – цеспрямованість навчального процесу на розвиток практичних умінь володіння мовою як засобом спілкування у різноманітних життєвих ситуаціях у залежності від мети спілкування.

Ефективне опанування учнями змісту навчання і досягнення цілей навчання мови відбувається за умови організації навчального процесу згідно з певними принципами.

Схема 1

**Модель формування лінгвокультурологічної компетентності учнів
у процесі навчання новогрецької мови**

У дидактиці принципи визначають як вихідні теоретичні положення, на яких базується відбір дидактичного матеріалу, методів і прийомів навчання. У працях В. І. Масальського, Л. П. Федоренко, Н. М. Шанського та ін., основоположними для побудови системи навчання мови виділяються загальнодидактичні й лінгвометодичні принципи.

Для формування лінгвокультурологічної компетентності учнів у процесі навчання новогрецької мови вважаємо домінуючими саме такі загальнодидактичні принципи: науковість, наочність, доступність, проблемність, системність, свідомість, посиленість, міцність та принцип виховуючого навчання та культуропровідності.

Принцип науковості ґрунтується на лінгвокультурологічному й комунікативному підходах й означає, що навчальний процес має проходити з урахуванням сучасної науки про особливості спілкування новогрецькою мовою, закономірності розпізнавання мовлення, мовних й культурних одиниць.

Принцип наочності у методиці навчання іноземної мови забезпечується у навчальному процесі створенням відповідних умов для чуттєвого сприймання іншомовного оточення. Таким чином, наочність відіграє важливу роль у формуванні іншомовних навичок і вмінь, засвоєнні мовного, мовленнєвого й соціокультурного матеріалу.

Принцип доступності навчання визначається віковими можливостями учнів з погляду типових особливостей фізичного, психічного й соціального розвитку. Навчальні завдання не мають бути надто легкими, бо інакше не сприятимуть розвитку особистості, не стимулюватимуть його. Вони мають бути такими, щоб учні відповідної вікової групи могли виконати їх за достатнього напруження фізичних і психічних сил. Легкість не сприяє активності, а отже, й розвитку. Долаючи значні труднощі під час навчання, особистість відчуває задоволення не лише від оволодіння певною сумою знань, але й від психологічного відчуття подолання труднощів.

Принцип проблемності полягає у тому, що внутрішня активність учнів забезпечується шляхом розв'язання ними низки проблемних завдань, пов'язаних із пошуком і переробкою інформації тексту на різних рівнях, а також із формуванням певного умовиводу. Саме при розв'язанні проблемних завдань реалізується принцип проблемності, який передбачає створення на уроці проблемних ситуацій та активну діяльність учнів при їх розв'язанні, в результаті чого відбувається творче оволодіння соціокультурними знаннями, навичками та вміннями і розвиток мовленнєвих здібностей.

Принцип систематичності передбачає повторення раніше вивченого матеріалу в введення його в нові системні зв'язки. У дидактиці принцип систематичності й послідовності конкретизується такими чотирма правилами: від менш важкого до більш важкого, від близького до далекого, від простого до складного, від відомого до невідомого.

Принцип свідомості в узагальненому вигляді означає, що навчання проходить успішніше, якщо учень добре розуміє смисл того, що вчить, а не повторює новий матеріал механічно. Знання стають надбанням людини лише в результаті самостійної свідомої діяльності. Свідоме учіння не може обмежуватися лише розумінням учнями необхідності вчитися, життєвої корисності знань. Для підтримання усвідомленості навчальної діяльності важливо розуміти її мету (важливість конкретних знань), бачити перспективи їх застосування.

Принцип посиленості передбачає ретельний відбір культурологічного матеріалу і відповідних вправ з цим матеріалом, при цьому враховуючи рівень підготовки учнів. На посиленість виконання завдань можуть негативно впливати значний обсяг матеріалу, швидкий темп виконання завдання, невідповідність реальних умінь учнів тим, які необхідні для його виконання.

Принцип міцності набуває особливого значення, оскільки опанування мови пов'язане з накопиченням засвоєного мовного та мовленнєвого матеріалу. Для здійснення іншомовної мовленнєвої комунікації в пам'яті учня повинна утримуватись певна кількість лексичних одиниць, мовленнєвих зразків, словосполучень, розмовних кліше тощо. У процесі мовлення необхідні мовленнєві одиниці вилучаються з пам'яті для участі у цьому процесі.

Принцип виховуючого навчання сприяє формуванню світогляду учнів, позитивного ставлення до новогрецької мови, культури Греції та виховання особистісних рис характеру.

Принцип культуровідповідності передбачає знання у царині грецької культури, особливостей її розвитку та становлення, взаємозв'язку з українською. Врахування цього принципу є необхідним для формування лінгвокультурологічної компетентності учнів у процесі навчання новогрецької мови.

Перелічені принципи взаємопов'язані й складають певну систему вихідних, основних дидактичних вимог до процесу навчання мови, що забезпечують його ефективність.

Також, система навчання будь-якого шкільного предмету спирається на методичні принципи, які визначаються специфікою того чи іншого предмету.

Важливими для формування лінгвокультурологічної компетентності визначаємо такі *лінгвометодичні принципи*.

Принципи комунікативно орієнтованого навчання, до яких відносимо:

– *когнітивний принцип*, що передбачає вивчення мови як цілісної системи знань, уявлень про світ й визначає розвиток психічних процесів особистості: мислення, пам'яті, сприйняття і розуміння мови;

– *принцип комунікативної спрямованості* забезпечує практичне оволодіння мовою як засобом міжособистісного і міжкультурного

спілкування і надалі сприятиме успішній орієнтації учнів у різних умовах спілкування, вибору стратегії мовлення та способів її реалізації в усіх видах мовленнєвої діяльності;

– *лінгвокультурологічний принцип* визначає підхід до вивчення мови як культурно-історичного явища, що відображає духовний досвід народу, своєрідність ментальності та культурних традицій, розуміння і прийняття яких сприяє формуванню міжкультурної толерантності як одного з найважливіших завдань сучасного суспільства;

– *принцип текстоцентризму* представляє текст як основну культурно марковану одиницю та мовний витвір; результат використання системи мови, на основі якого здійснюється її активне комплексне вивчення, засвоюються закономірності функціонування мови у процесі мовлення;

– *принцип інтегрованого (комплексного) навчання мовирепрезентує* взаємозв'язок усіх видів мовленнєвої діяльності – слухання, говоріння, читання та письма;

– *принцип індивідуалізації* забезпечує створення комунікативної мотивації навчання та передбачає облік відмінностей в інтелектуальній, емоційно-вольовій і діяльнісно-практичній сферах особистості кожного учня;

– *принцип урахування психолого-вікових особливостей* учнів визначає оптимальність змісту лінгвокультурологічної роботи, відбір відповідних методів і прийомів навчання.

Принцип *взаємозв'язку навчання мови, мовлення й культури* передбачає практичне ознайомлення учнів з багатозначністю слів, синонімами, антонімами, фразеологізмами, прислів'ями, приказками, сленгом новогрецької мови. Таке ознайомлення відбувається в процесі мовленнєвої діяльності учнів, що передбачає створення різних мовленнєвих ситуацій на основі текстів культурологічної тематики.

Принцип ситуативно-тематичної організації матеріалу передбачає створення умов для адекватної реалізації ідеї комунікативності. За змістом оволодіння мовою відбувається у межах тем, визначених програмою, а основною формою організації спілкування вважається мовленнєва ситуація.

Для успішного процесу навчання мови важливим є питання методів навчання. У поглядах вчених не має єдиної думки ні щодо визначення цього поняття, ні щодо класифікації методів. М. Б. Успенський розділяє методи навчання на “методи отримання нових знань і методи набуття мовленнєвих умінь і навичок”. У першому випадку методи можна назвати власне пізнавальними, а в іншому – тренувальними [6, с. 31]. До методів набуття знань учений відносить пояснювальний і проблемний (пошуковий), а до тренувальних – імітаційний, оперативний та комунікативний. Прийнятому в нашому дослідженні підходу до методів навчання доцільніше відповідає класифікація запропонована цим автором.

Щоб підібрати необхідні вправи для розвитку лінгвокультурологічних

умінь учнів, слід визначити типи і види вправ за певним критерієм, охарактеризувати їх та виявити їх послідовність для формування відповідних умінь.

За критерієм *спрямованості вправи на прийом та видачу інформації* визначаються рецептивні, репродуктивні та продуктивні вправи.

В *рецептивних* вправах учень сприймає вербальну інформацію через зоровий або слуховий канал, а потім, тим чи іншим способом показує, що він впізнає, розрізняє, знаходить певні одиниці мови при читанні або прослуховуванні. До рецептивних відносимо – слухання й читання культурологічних текстів з метою виявлення культурно-ціннісних понять, уточнення їх лексичного значення.

Репродуктивні вправи полягають в письмовому та/чи усному відтворенні відомих одиниць мови. У репродуктивних вправах учень відтворює повністю або зі змінами сприйнятий ним навчальний матеріал (слово, речення, текст). Всі репродуктивні вправи є фактично рецептивно-репродуктивними, бо учень спочатку сприймає інформацію, а вже потім репродукує її частково або повністю. До репродуктивних відносимо – виконання мовленнєвих до текстових та післятекстових завдань на розвиток комунікативної компетентності учнів, що актуалізує культурологічну інформацію.

Продуктивні вправи полягають у відтворенні й сполученні у відповідності з мовною ситуацією засвоєних мовних одиниць для усного та письмового вираження думок. У продуктивних вправах учень самостійно породжує висловлювання різних рівнів (від рівня речення до рівня тексту) в усній або письмовій формі. Якщо продукуванню усного чи писемного висловлювання передує сприймання і розуміння тексту, то вправа рецептивно-продуктивна. До продуктивних відносимо – обговорення якостей культурно-ціннісних понять у групах та парах у різноманітних контекстах й мовленнєвих ситуаціях; використання культурно-ціннісних понять у самостійно створених усних та письмових висловлюваннях учнів.

Для формування лінгвокультурологічної компетентності визначаємо наступні *типи умінь* учнів: когнітивні, аналітико-оцінювальні, творчі.

Когнітивні вміння передбачають, що учень вміє: сприймати й розуміти культурологічну інформацію у процесі роботи з текстами; знаходити у навчальних текстах слова, що позначають культурно-ціннісні поняття, усвідомлювати їх універсальне значення та національну складову; знати правила мовленнєвого етикету.

Аналітико-оцінювальні вміння визначають здатність учнів: розпізнавати та класифікувати лексичні одиниці з національно-культурним компонентом семантики; складати на їх основі антонімічні пари, синонімічні ряди, добирати до них споріднені слова, проводити елементарний етимологічний аналіз, порівняльний аналіз актуалізації цих лексичних одиниць в українській мові; уміти працювати з культурологічними текстами

(ставити/ відповідати на запитання до текстів, визначати тему й основну думку, знаходити нову і відому інформацію; визначати й аналізувати ціннісні принципи народу, світоглядні й естетичні проблеми, відображені у оригінальних культурологічних текстах; вміти пояснювати сенс прислів'їв і приказок, що містять вивчені культурно-ціннісні поняття, зіставляти прислів'я різних народів, виявляючи загальне та національно унікальне; використовувати практично правила мовленнєвої взаємодії (соціальних норм поведінки й етикету) залежно від комунікативної ситуації.

У контексті розвитку лінгвокультурологічної компетентності до *творчих* зараховуємо такі *уміння*: складати діалогічні, монологічні висловлювання, включаючи в них слова, що позначають культурно-ціннісні поняття; вести бесіду з приводу інформації, що міститься в культурологічних текстах; складати зв'язні висловлювання на культурно значущу тематику, відображену у програмі.

Засобом формування сукупності означених умінь визначено текст культурологічного змісту, наприклад: робота з текстом "ΑνάστασηστηνΚέρκυρα", передбачала *складання монологічних висловлювань з словами, що позначають культурно-ціннісні поняття*. Для цього учні спочатку розглядали ілюстрацію і мали *висловити свої думки* з приводу того, чому люди викидають з домівок глечики. Потім прочитати текст, звертаючи увагу на підкреслені слова, разом з учителем уточнити значення виділених слів. Скласти 3-5 висловлювань, вживаючи деякі з виділених словосполучень.

Άσκηση

Δείτετηνεικόνα. Γιατί οι άνθρωποι πετάνε τα πήλινα δοχεία απο τα παράθυρα;

Διαβάστε και μεταφράστε το κείμενο.

Φτιάξτε 3-5 προτάσεις, χρησιμοποιώντας υπογραμμένες λέξεις.

ΑνάστασηστηνΚέρκυρα

Κάθε μεγάλο Σάββατο πρωϊτηνώρα που οι ιερέας βγαίνει από το ιερό με την εικόνα της Αναστάσεως στολισμένοι με λουλούδια οι καμπάνες χτυπούν χαρμόсуна. Οι νοικοκυρές πετούν στο δρόμο μεγάλα πήλινα δοχεία (μπότηδες) από τα παράθυρα που πέφτοντας σπάνε σε χίλια κομμάτια και κάνουν μεγάλο θόρυβο.

Для розвитку вміння пояснювати зміст *прислів'їв і приказок*, що містять вивчені культурно-ціннісні поняття учням запропоновано роботу з відомими грецькими прислів'ями (після опрацювання тексту "Ο καλός ο φίλος στην ανάγκη φαίνεται") і вправи на зіставлення приказок з коментарями до них.

Άσκηση

Βρες την εξήγηση της παροιμίας

Δείξε μου τον φίλο σου να σου πω ποιος είσαι

Ο καλός ο φίλος στην ανάγκη φαίνεται

Αγάπαγε το φίλο σου με τα ελαττώματά του

У процесі відбору навчальних матеріалів, що сприяли формуванню лінгвокультурологічної компетентності на заняттях з новогрецької мови було враховувано такі методичні принципи: принцип *комунікативної необхідності й достатності*, що полягав у відборі таких навчальних матеріалів, які мали б комунікативну цінність для успішної опосередкованої міжкультурної комунікації; Принцип *тематичного відбору*, що полягав в обмеженості відбору матеріалів рамками певних тем, які опрацьовуються на заняттях з новогрецької мови. Відповідно до цього принципу відбір навчальних матеріалів для формування лінгвокультурологічної компетентності відповідав тематиці спілкування навчальної програми; Принцип *доступності відібраних матеріалів* полягав у відборі навчального матеріалу відповідно до рівня знань, умінь і навичок учнів, а також кількості годин, відведених на вивчення конкретних тем; Принцип *уживаності* забезпечував відбір мовних явищ, ситуацій спілкування, типів текстів з урахуванням їх частотності й поширеності; Принцип *соціокультурного потенціалу* полягав у відборі текстів, що сприяли формуванню культурологічних знань учнів.

Отже, для досягнення загальної мети моделювання процесу формування лінгвокультурологічної компетентності учнів у процесі навчання новогрецької мови доцільно використовувати лінгвокультурологічний й комунікативний підходи до навчання мов, відбір загальнодидактичних й лінгвометодичних принципів, систематично застосовувати завдання спрямовані на розвиток когнітивних, аналітико-оцінювальних й творчих умінь учнів під час роботи з культурологічними текстами. Дослідження стосується лише однієї з проблем навчання новогрецької мови. Перспективу подальшого дослідження вбачаємо у теоретичній і технічній розробці проблеми формування лінгвокультурологічної компетентності учнів основної школи у процесі навчання новогрецької мови.

Використана література:

1. Державний стандарт вищої освіти [Електронний ресурс] // Закон України "Про вищу освіту". № 2984-III, із змінами від 19 січня 2010. – Режим доступу: http://www.osvita.org.ua/pravo/law_05/part_03.html
2. Колесник К. В. Культурологічний матеріал у підручниках з новогрецької мови для 5-6 класів / К. В. Колесник // Педагогічний альманах : зб. наук. пр. – Херсон, 2013. – Вип. 20. – С. 57-61.
3. Курач Л. І. Проблема розвитку лінгвокультурологічної компетентності учнів у процесі навчання мов національних меншин / Л. І. Курач, О. Л. Фідкевич // Укр. пед. журн. – 2015. – № 3. – С. 136-144.
4. Масальський В. І. Розвиток мовлення / В. І. Масальський // Методика викладання української мови в середній школі / за ред. С. Х. Чавдарова, В. І. Масальського. – Київ, 1962. – С. 24-34.
5. Пассов Е. И. Терминосистема методики, или Как мы говорим и пишем / Е. И. Пассов. – Спб. : Златоуст, 2009. – 124 с.
6. Успенский М. Б. Совершенствование методов и приемов обучения русскому языку в национальной школе / М. Б. Успенский ; под ред. Н. М. Шанского. – М. : Педагогика, 1979. – 129 с.

7. Шанский Н. М. Русский язык как учебный предмет у национальной школе / Н. М. Шанский, М. Б. Успенский // Рус. яз. в нац. shk. – 1973. – № 3. – С. 11-15.

References:

1. Derzhavnyi standart vyshchoi osvity [Elektronnyi resurs] // Zakon Ukrainy “Pro vyshchu osvitu”. № 2984-III, iz zminamy vid 19 sichnia 2010. – Rezhym dostupu : http://www.osvita.org.ua/pravo/law_05/part_03.html
2. Kolesnyk K. V. Kulturolohichniy material u pidruchnykakh z novohretskei movy dlia 5-6 klasiv / K. V. Kolesnyk // Pedahohichniy almanakh : zb. nauk. pr. – Kherson, 2013. – Vyp. 20. – S. 57-61.
3. Kurach L. I. Problema rozvytku linhvokulturolohichnoi kompetentnosti uchniv u protsesi navchannia mov natsionalnykh menshyn / L. I. Kurach, O. L. Fidkevych // Ukr. ped. zhurn. – 2015. – № 3. – S. 136-144.
4. Masalskyi V. I. Rozvytok movlennia / V. I. Masalskyi // Metodyka vykladannia ukrainskoi movy v sereidnii shkoli / za red. S. Kh. Chavdarova, V. I. Masalskoho. – Kyiv, 1962. – S. 24-34.
5. Passov Ye. I. Terminosistema metodiki, ili Kak my govorim i pishem / Ye. I. Passov. – Spb. : Zlatoust, 2009. – 124 s.
6. Uspenskiy M. B. Sovershenstvovanie metodov i priemov obucheniya russkomu yazyku v natsionalnoy shkole / M. B. Uspenskiy ; pod red. N. M. Shanskogo. – M. : Pedagogika, 1979. – 129 s.
7. Shanskiy N. M. Russkiy yazyk kak uchebnyy predmet u natsionalnoy shkole / N. M. Shanskiy, M. B. Uspenskiy // Rus. yaz. v nats. shk. – 1973. – № 3. – S. 11-15.

**КОЛЕСНИК К. В. Лингводидактическая модель формирования
лингвокультурологической компетентности.**

В статье подана модель формирования лингвокультурологической компетентности учеников основной школы в процессе изучения новогреческого языка, описана ее структуру и компоненты, необходимые для повышения эффективности учебного процесса. Проанализированы разные подходы к интерпретации сущности, содержания, структуры понятия “лингвокультурологическая компетентность”, раскрыты психологические, психолингвистические и лингводидактические принципы формирования лингвокультурологической компетентности учеников 5-6-х классов. В основу создания комплекса упражнений и заданий был положен критерий направленности упражнения на восприятие и воссоздание информации. По этому критерию определены рецептивные, репродуктивные и производительные упражнения. Выделены такие критерии отбора текстов культурологического направления: социокультурная ориентированность; учет языкового минимума; установление объема материала; тематичность; информативность; интеркультурная направленность. Целеустремленная работа с лексическими единицами, которые имеют национально-культурный компонент семантики; словами, которые отмечают культурно ценностные понятия, способствуют формированию у учеников экспериментальных классов стойкого интереса к изучению новогреческого языка и культуры, вызывают желание использовать добытые знания для достижения выразительности и вразумительности во время создания собственных высказываний.

Ключевые слова: лингводидактическая модель, лингвокультурологическая компетентность, процесс обучения новогреческого языка.

KOLESNYK K. V. Linguodidactic model of formation of students' linguocultural competence development in the process of the Modern Greek languages studying.

The article presents a model of formation of students' linguocultural competence development in the process of the Modern Greek languages studying, describes its structure and components needed to improve the learning process. Various approaches to construing the nature, content and structure of the concept “linguoculturological competence” are analyzed and psychological, psycholinguistic and linguodidactic foundations of forming linguoculturological competence of the 5-6-th formers are established. The experimental-and-research study proved that the efficiency of forming

linguoculturological competence of the 5-6-th formers could be sufficiently increased in case of systematic employment of tasks aiming at the development of the pupils' linguoculturological knowledge, proficiency and skills. Targeted activities with lexical units incorporating a national-and-cultural component of semantics, notably words denoting both cultural and value concepts, formed an enduring interest to acquisition of Modern Greek and the respective culture among the pupils of the experimental classes, gave rise to the pupils' positive attitude towards using the obtained knowledge to achieve expressiveness and intelligibility while forming their own utterances.

Keywords: *linguodidactic model, linguocultural competence, the process of the Modern Greek languages studying.*

УДК 378.37.035.3:796

Колосовська В. В., Трофіменко В. О.

СУТНІСТЬ МОТИВАЦІЇ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОБЛЕМИ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ СПОРТИВНО-МАСОВОЇ РОБОТИ ЗІ СТУДЕНТАМИ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Стаття присвячена дослідженню сутності мотивації як психолого-педагогічної проблеми при організації спортивно-масової роботи зі студентами вищих навчальних закладів. У праці подано базові поняття з досліджуваного питання, які надають змістовну характеристику терміну "мотивація". Розглянуті основні складові мотивації, що обумовлюють спрямованість та активність діяльності особистості. Аналізуються погляди провідних науковців щодо розкриття структури мотиваційного компонента. Наголошується на важливості формування мотивації до навчальної та позанавчальної діяльності у студентів. Висвітлено необхідність ціннісного ставлення сучасної молоді до власного здоров'я. Розкривається роль мотивації при залученні студентів до участі у фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходах в умовах вищого навчального закладу.

Ключові слова: *мотивація, студент, спортивно-масова робота, вищі навчальні заклади.*

Організація фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи є важливою складовою навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах при роботі зі студентами. Враховуючи те, що з кожним роком спостерігається негативна тенденція щодо погіршення стану здоров'я серед населення України, а також зниження рухової активності, пошук шляхів залучення студентів до різноманітних фізкультурно-спортивних заходів є вкрай необхідним для вирішення вищевказаної проблеми.

Зокрема, підготовка психологічно та фізично здорових фахівців має велике значення, оскільки є першочерговим чинником для формування здатності долати професійні труднощі та надає молодим фахівцям конкурентоспроможності на сучасному ринку праці. Потрібно враховувати і те, що студенти – це майбутні батьки, які, маючи власне позитивне бачення щодо занять фізичною культурою і спортом, виховуватимуть наступні